

Univerzita Palackého
v Olomouci

Flexibilita institucí při budování bezpečného prostoru

Zdeněk Sloboda

Univerzita Palackého
v Olomouci

Bezpečný prostor pro genderově a sexuálně rozmanité studující

Mgr. Zdeněk Sloboda, Ph.D. | zdenek.sloboda@upol.cz

Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky, FF UP

Katedra andragogiky a personálního řízení, FF UK

Základní východiska

- **Androcentrismus**
 - Nastavení společnosti výhodněji pro muže nebo, kde normou jsou muži / je mužství
 - X studujících (žen/dívek) přes 50 %
- **Heteronormativita**
 - Nastavení společnosti na předpoklad, že normou (a vyšší hodnotou) je heterosexuality = mužsko-ženská komplementarita a podřadnost neheterosexuality
 - X TNBQ (trans*, nebinárně, queer se identifikujících) studujících až k 10 %
- >>> **Prostory: Fyzický – Symbolický – Sociální**

Bezpečí ve fyzických prostorech

- **Androcentrismus prostor**
 - Např. přebalovací pulty jen v ženských prostorech
 - Výše sedaček pro průměrnou mužskou výšku X malé ženy (a muži)
 - Lepší vybavení v mužských prostorech nebo pro muže (např. posilovny)
 - Dětské koutky a péče ve školách, na sportovištích apod.
- **Heteronormativita prostor**
 - Genderově segregované prostory – bezpečí pro ženy (předpoklad mužského (sexuálního) predátora)
 - Genderově inkluzivní prostory
 - Záchody, převlékárny
 - „ženské“ potřeby i na „mužských“ záchodech

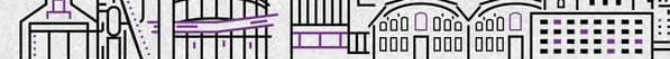
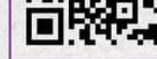

Univerzita Palackého
v Olomouci

... v symbolických prostorech

- Androcentrismus a heteronormativita všeobecně v komunikaci
 - Zobrazování mužských a ženských domén
 - Zneviditelňování nebo marginalizace (genderově rozmanitých osob a jejich potřeb, zlehčování genderových a gender inkluzivních témat)
- ... specificky v jazyce
 - Generické maskulinum – zneviditelňování žen >>> přechylování
 - Genderová inkluzivita (x genderová polarizace)
 - Preferování genderově neutrálních či inkluzivních označení (studující, studenstvo, doktorandstvo, vyučující, učitelstvo, bádající, badatelstvo, proděkanstvo)
 - Respektování genderu (rodu) / jména při oslovování & neutrální (např. oni)
 - Inkluzivita – používání hvězdičky nebo podtržítka („referentům_kám“, „ocenění*é“)

Psychologická

Archivářská

Tlumočnická

Sociologická

Historická

Kurátorská

Marketingová

Vyber si svůj cíl! Tvá cesta

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKÁ FAKULTA

... v sociálních prostorech a vztazích

- Formální aspekty (Strukturální násilí)
 - Explicitní „zero tolerance policy“
 - Inkluzivně nastavené vnitřní řády a předpisy
 - Poradenská místa a místa kontaktu (např. ombudsmanstvo, odbory, spolky)
- Epistemické násilí X bezpečí
 - Znemožňování určité skupině (typicky ženám nebo třeba rodičům) přístup k rozhodování a informacím – např. mužské „kroužky“ vedení, porady pozdě odpoledne (X rodičovství), nepředávání informací,
 - Přehlížení (či marginalizace) názorů nebo potřeb určité (marginalizované) skupiny
- Atmosféra, každodennost a vztahy (Slow violence)
 - Negativní projevy: menšinový stres; genderově podmíněné a sexuální násilí

Univerzita Palackého
v Olomouci

Děkuji za pozornost

Mgr. Zdeněk Sloboda, Ph.D. | zdenek.sloboda@upol.cz

Poznáváme intersex / DSD informační web – www.intersex-dsd.cz